

scenograf ; discută principiile de interpretare a operelor dramaturgiei clasice și caracterizează piesele asupra cărora a lucrat autorul însuși — Akimov-regizorul.

În unele capitole, Akimov comentează în chip original și subtil dramaturgia clasică universală. Analizele lui excelează în plasticitate, ceea ce le conferă o mare putere de convingere.

Ultimele pagini cuprind foiletoane, parodii și glume, prin care Akimov satirizează pe acei oameni de teatru, critici sau autori de memorii înstrăinați de artă. Multe dintre fenomenele negative ale vieții teatrale sînt de asemenea biciuite cu sarcasm. Cunoscutele lui maxime și aforisme — „Reguli de bonton“ — au fost completate cu o serie de „sfaturi“ noi. Ele dovedesc încă o dată profunzimea observațiilor psihologice caracteristică lui Akimov. Dar Akimov nu se mulțumește cu ironii spirituale lipsite de adresă. Ironia lui are întotdeauna în vedere un țel important și dificil de atins. Akimov luptă pentru o gândire creatoare în teatru, pentru căutări curajoase și consecvente, pentru un spirit teatral viu și constructiv, pentru talent.

„Curajul regizoral ! Cît de atrăgător sună aceste cuvinte“, spune el. „Dar să ne înțelegem de la bun început : teatrul este o artă colectivă și curajul individual poate fi foarte prețios ca trăsătură biografică ; pentru crearea unor lucrări curajoase și mari, sînt necesare un curaj colectiv, un fanatism nobil și o concepție unică asupra crezului artistic“.

Paginile „Despre teatru“ ale lui Akimov sînt chemate să slujească luptei pentru „fanatismul nobil“ al creației teatrale.

„Sagan în doliu ?“

A doua jumătate a stagiunii pariziene a înregistrat eșecurile unui dramaturg care se bucura, pînă nu de mult,

de succese incontestabile : Françoise Sagan.

Piesa ei, *Rochia mov a Valentinei*, este comentată în revista „Arts“ sub titlul „Sagan în doliu ?“. Pe prima pagină sînt publicate cîteva cifre care consemnează declinul succeselor teatrale ale tinerei autoare : de la *Castel în Suedia*, care s-a jucat de șase sute de ori la Théâtre de l'Atelier și de nouăzeci și două de ori în turnee, la *Citeodată*, *viurile*, piesă reprezentată de cincizeci și cinci de ori la Teatrul Gymnase. Însemnările cronicarilor pe marginea ultimei piese sînt și mai triste : „... autoarea își cunoaște meseria, așa cum o mai cunosc alți treizeci și șase, în orice caz, în aceeași măsură ca și cei care fac rețete“ — scrie Gilles Sandier în „Arts“. Și Robert Kanters, în „Express“, vorbind despre Danielle Darieux, constată că protagonistei „i s-a propus mai curînd o rochie decît un corp, o idee de personaj în loc de personaj“ și încheie : „Să fie oare sfîrșitul ? Mica lume a doamnei Sagan se va învîrți oare de aici înainte în gol, ca o planetă moartă, ca un satelit artificial care nu mai emite decît semnale slabe ? Ne-ar părea rău să spunem : Franța a pierdut o romancieră cîștigînd un Henri Bataille“.

Kateb Yacine, un tînăr dramaturg algerian

Kateb Yacine a debutat pe o scenă pariziană în 1958, cu piesa *Cadavrul încercuit*, jucată de compania Jean-Marie Serreau. De curînd, el a reluat această piesă, într-o versiune îmbogățită cu texte mai vechi. Piesa evocă lupta pentru independență a Algeriei și este construită în jurul a două personaje mitice — Kentum-Nedjma și Keblut-Lakdar. Ca gen, lucrarea este mai curînd un poem, epic și liric în același timp, decît o dramă. Ea evocă lupta eroică de eliberare a poporului